

**Universiteit
Leiden**
The Netherlands

Stageberichten

Jansen, N.

Citation

Jansen, N. (1992). Stageberichten. *Bestuurskundige Berichten*, 7(3), 32-34.

Version: Publisher's Version

License: [Creative Commons CC BY-NC-ND 4.0 license](#)

Downloaded
from:

Stageberichten

Nicolet Jansen

Criminaliteitspreventie bij de politie lijkt een uitgemaakte zaak. Het vormt onderdeel van de politietaak, zoals beschreven in de Politiewet en is ook opgenomen in het beleid van de politie. Echter, de daadwerkelijke uitvoering van preventietaken komt bij vele politiekorpsen in Nederland niet goed van de grond. Het Haarlemse politiekorps is er daar een van. Lilian van Marlen zocht tijdens haar stage bij dit korps naar mogelijke verklaringen en oplossingen voor de gebrekkige taakuitvoering op het preventiegebied. Bovendien onderzocht ze de mogelijkheden van de grootscheepse politie-reorganisatie voor een betere inbedding van criminaliteitspreventie in het alledaagse politiewerk.

Lilian begon in 1987 met haar studie en had toen al voorkeur voor rechten en politie binnen de Bestuurskunde. Toen ze hoorde van het bestaan van de specialisatie Politie en Justitie in het derde jaar van de studie, was haar keus snel gemaakt. Haar interesse gaat met name uit naar de beleidsmatige kant van de politie. Het onderzoek naar criminaliteitspreventie en de uitvoering ervan geeft een goede invulling aan deze beleidsmatige interesse.

Gekoppeld aan de stage zal Lilian haar eindschrift schrijven. Vóór het zoeken naar een stageplaats moest zij dus eerst een onderzoekopzet ontwerpen. De centrale onderzoeksvraag was: "Welke mogelijkheden biedt de regionalisatie van de politie aan een betere inbedding van de criminaliteitspreventie in het reguliere politiewerk?"

Gewapend met deze onderzoeksvraag ging zij samen met haar stagebegeleider Erwin Muller op zoek naar een stageplaats. Bij de gemeentepolitie Haarlem had men wel interesse in dit onderzoek en Lilian kon in september '91 beginnen met haar stage.

Toen zij in Haarlem arriveerde werd zij geplaatst bij het regionaal bureau Voorkoming misdrijven. Dit bureau is wel gevestigd in hetzelfde gebouw maar is geïnitieerd door de Ministeries van Justitie en Binnenlandse Zaken en vormt geen onderdeel van het Haarlemse politiekorps. Het regionaal bureau dient ter

ondersteuning, begeleiding en sturing van preventieprojecten bij de korpsen en afdelingen in de regio Noord-Holland West, waar Haarlem ook toebehoort. Ondanks de wat onverwachte plaatsing bleek Lilian op de perfecte plek terecht te zijn gekomen. Ze kon bij het regionaal bureau een goed overzicht krijgen over de preventieprojecten bij de Haarlemse politie en in de regio. Tevens kon ze makkelijk onderzoek doen naar de daadwerkelijke uitvoering van de preventietaken omdat de agenten in hetzelfde gebouw zaten.

Criminaliteitspreventie is bij de Haarlemse politie een ondergeschoven kindje, zo werd Lilian al snel duidelijk. De beleidstaak heeft geen duidelijke prioriteit en in de alledaagse praktijk blijkt er weinig van terecht te komen. Erismeeraandacht voor daadwerkelijke acties die snel een zichtbaar resultaat opleveren, zoals bij ordehandhaving. De agenten schuiven de preventietaak af naar het regionaal bureau met argumenten als "daar zijn zij toch voor" en "ik ben hier niet voor opgeleid, dit is mijn taak niet".

Maar het is hun taak juist wel, en bij deze verkeerde opvattingen wringt dan ook de schoen. Zolang de uitvoerende agenten de criminaliteitspreventie niet als onderdeel van hun taak zien, zal het nooit goed van de grond komen. Wat nodig is, is een cultuuromslag die zal leiden tot een verandering in prioriteiten bij de uitvoering van de basispolitietaken.

Overigens bleek tijdens het onderzoek dat de

opvattingen over preventie en de rol van het regionaal bureau per korps en per wijkteam verschilden, onder andere door persoonlijke interesses, opleiding en inzicht van de politie-managers van de verschillende onderdelen.

Lilian heeft de situatie in Haarlem verklaard aan de hand van het hindernissen-model; een onderzoeksmodel dat zij heeft ontwikkeld met gebruik van literatuur en eigen inzicht, verkregen door haar stage en haar studie.

Het model geeft aan dat factoren zoals bestaande cultuur, bedrijfsvoering, capaciteit van de organisatie, het beschikbare budget en de werkwijze, de inbedding van de misdaadpreventie in de uitvoering verhinderen. Lilian's visie is dat ook na de reorganisatie hier niet veel aan zal veranderen: er zullen nieuwe hindernissen in de structuur en de cultuur van het politiekorps ontstaan.

Een aanzet tot een cultuuromslag kan worden gegeven door wijzigingen in organisatorische voorzieningen, opleiding van politie-agenten en werving & selectie van agenten. Bovendien zal de beleidsvrijheid van het management van de eenheden en wijkteams moeten worden ingeperkt. De preventiehouding kan volgens Lilian namelijk het best worden ontwikkeld door een nieuwe prioriteitenstelling die van bovenaf wordt gestuurd.

Vorig jaar mei is Lilian al begonnen met het voorbereiden van de stage en de scriptie. Ze had toen al veel gelezen over criminaliteitspreventie maar had nog meer bestuurskundige literatuur nodig voor een goede onderbouwing van haar theoretisch kader. Theorieën over agendavorming, beleidsnetwerken en organisatorische veranderingen bij de politie zorgden vooreen completisering van het kader. Door dit theoretisch kader toe te passen op de politie-organisatie kon ze een onderzoeksmodel ontwerpen. Dit bleek moeilijker dan ze aanvankelijk dacht: "Je hebt het wel in je hoofd zitten, maar het uitschrijven kost veel tijd en energie."

Het contact met de stagebegeleider verliep goed en regelmatig. Eerst vond het één keer in

de twee à drie weken plaats, nu werkt Lilian zelfstandiger en bepaalt ze zelf wanneer feedback met haar stagebegeleider nodig is.

Bij het onderzoek naar de criminaliteitspreventie heeft ze gebruik gemaakt van verscheidene onderzoeksmethoden zoals literatuur- en documentenonderzoek, interviews, participerende observatie en casusanalyse. Voor de casusanalyse heeft ze zeven preventieprojecten uitgekozen om te onderzoeken hoe criminaliteitspreventie nu in de praktijk werkt of juist niet werkt. Bovendien kon ze aan de hand van deze casus haar onderzoeksmodel toetsen.

De stagebegeleiding in de organisatie wordt gedaan door de regionale coördinator van het regionaal bureau. Hij is enorm enthousiast over het werk dat Lilian doet en wil haar onderzoeksverslagen ook aan iedereen laten lezen.

Zij wordt overigens in de hele organisatie goed ontvangen. Er is een goede en open werksfeer en zij wordt overal in betrokken: ze neemt deel aan werkgroepen en vergaderingen, gaat mee naar themadagen en wordt dikwijls om haar mening gevraagd. Bovendien krijgt zij veel informatie en medewerking bij haar onderzoek.

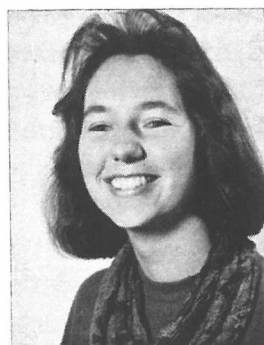
De goede sfeer en de vriendelijkheid is voor haar zeker een stimulans om na haar studie werk te zoeken in deze sector.

En er is een goede kans dat dat ook inderdaad zal gebeuren. Lilian heeft namelijk naast de criminaliteitspreventie bij de politie ook onderzoek gedaan naar bestuurlijke preventie in de Haarlemse regio. Op dit gebied is een belangrijke taak weggelegd voor het arrondissementsparket Haarlem, dat voor de goede taakuitvoering een full-time regionale preventiecoördinator wil aanstellen. Lilian heeft gesolliciteerd naar deze functie en omdat ze al in het onderwerp zit en de nodige contacten heeft, is er een goede kans dat ze de baan zal krijgen. Dat lijkt haar fantastisch en ze heeft al uitgekristalliseerde ideeën over de invul-

ling ervan. De functie bestaat enerzijds uit het intern coördineren van de werkzaamheden van de part-time preventiemedewerkers bij het arrondissementsparket, en anderzijds uit het vertegenwoordigen van het openbaar ministerie bij de preventieactiviteiten in Haarlem en de regio. Alles moet nog worden opgebouwd en Lilian kan zich als bestuurskundige vast en zeker lekker uitleven.

Maar momenteel is ze nog druk bezig met het afmaken van haar scriptie. En dat is een hoop werk: het is vergeleken met werkstukken en papers die ze tijdens haar studie heeft geschreven iets "heel groots". Ze heeft eind maart van dit jaar haar stage afgerond en kon zich daarna volledig op haar scriptie storten. Omdat het reorganisatieproces bij de politie in januari '92 pas goed op gang kwamen zedit zeker mee wilde nemen in haar onderzoek, heeft de stage in totaal zeven maanden geduurd. De laatste maanden ging ze niet meer iedere dag naar Haarlem zodat ze al kon

34

Lilian van Marlen

◆hoek geplaatst

Rotterdams docent tijdens "Beleid" als hij een krijtje breekt: "Rotterdamse krijtjes zijn veel dikker."

- BB -

Heaven forbid that students should cease to read books on the science of public or business administration - provided only that these works are classified as fiction.
C. Northcote Parkinson (in Parkinson's Law)

- BB -

Work expands so as to fill the time available for its completion
Parkinson's Law

- BB -

Als weinig mensen gaan stemmen, betekent dat dat het volk tevreden is met zijn leiders.
Amerikaans senator over lage opkomstcijfers

- BB -

beginnen met de verwerking van haar gegevens. Gelukkig heeft ze een computer aangeschaft waardoor haar werk aanzienlijk vereenvoudigd wordt. Ze kan dan ook iedereen aanraden om vóór het onderzoek al een computer aan te schaffen zodat je maar met één systeem hoeft te werken. Vaak is er bovendien op je stageplaats geen computer beschikbaar en moet je dus alles thuis doen. Ten slotte wil ze ook aan alle studenten meegeven dat introductie door je stagebegeleider bij de stage-organisatie heel belangrijk is. Laat mensen weten waar je mee bezig bent en het resultaat is dat je veel medewerking krijgt. Dit zorgt ervoor dat je stage en je onderzoek soepel verlopen. Natuurlijk heeft Lilian het wel enorm getroffen met de goede sfeer bij de Haarlemse politie en de behulpzaamheid van haar begeleiders. Zij is in ieder geval heel enthousiast en heeft het enorm naar haar zin gehad tijdens haar stage. BB

Met een gerust hart op vakantie

De nieuwe lichting doctorandi.

19 maart 1992

Mw. F.M. de Greef

Mw. J.W. Rutjens

Mw. D.C.L. de Boer

Mw. O. Posthuma

Mw. M.W. Limpens

Dhr. M.A. Klumper

Mw. H.C. Busschbach

Mw. M.M. Meij

Scriptie

Potentiele concurrentievervalsing door publieke ondernemingen.

24-uurs kinderopvang... bestuurs- en organisatiekundig beschouwd.

Bestuursafspraken: de (on)bedoelde consequenties van een nieuw instrument?

"High policing" in Nederland.

Kinderopvang; een middel voor vele kwalen? (een beperkte internationale vergelijking)

Sturing zonder grenzen. Studie naar en advies over de hantering van sturingsinstrumenten voor het Europese arbeidsmarkt-beleid.

Eutrofiering van de Noordzee, internationale organisatie en beleid.

Klantgerichtheid in perspectief.

16 april 1992

Dhr. J.W. van Wetten

Dhr. G.A.J. ter Linden

Mw. P.H.G.H. van der Kemp

Mw. L.A. Roelofs

Dhr. D.J. van der Zeep

Mw. F.B.J.A. Corvers

Dhr. F.O.M. Verhaak

Mw. S. Willems

Dhr. H.H. Post

Dhr. J.B. Broertjes

Scriptie

Beleidsontwikkeling in netwerkperspectief: Stadsvernieuwing en stedelijke vernieuwing in Rotterdam.

Van gewest tot stadsgewest.

Stedelijk revitaliseringsbeleid in sociaal perspectief: De praktijk in Indianapolis.

Differentiatie in strafexecutie: de structuur van het netwerk, de huidige beleidspraktijk en de haalbaarheid van alternatieve strafsancities.

Structuur en besluitvormingsproces in wisselwerking.

Grensregionale samenwerking als institutioneel arrangement.

Strategie-formulering in intergemeentelijke samenwerkingsverbanden.

Decentralisatie

Decentralisatie

Het regionaal milieu verleg; coördinatievergroting in de handhaving.

BIG BROTHER**IS WATCHING YOU**

Kijk op pagina 28

35